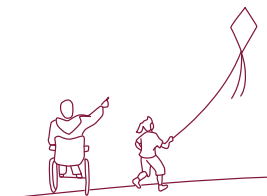

PERSONĀM AR INVALIDITĀTI IR BŪTISKA LOMA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶU SASNIEGŠANĀ!

Kas ir Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM)?

Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam pieņēma visi pasaules līderi, un tas notika 2015. gadā. Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam ir universāls rīcības plāns, kura mērķi ir nabadzības novēršana, planētas aizsardzība un labklājības nodrošināšana. Tajā ir iekļauti 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi, kas visām valstīm jāsasniedz līdz 2030. gadam.

IAM ir universāli, un tie sniedz skaidru politikas satvaru regulatīviem pasākumiem valsts un starptautiskajā līmenī. Tie jāievieš visās valstīs.

Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam pamatā ir iekļaušana, kas nozīmē ne vien apņemšanos "nevienu neatstāt novārtā", bet arī vienošanos "pirmos sasniegt tos, kas ir visvairāk atstāti novārtā".

Lai šos mērķus sasniegtu, darbā jāiesaista visi:

- valdības;
- pilsoniskā sabiedrība;
- privātais sektors;
- personu ar invaliditāti organizācijas;
- un tādi pilsoņi kā mēs!

Kā tiek iekļautas personas ar invaliditāti?

Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam apņemas dot iespējas cilvēkiem, kuri pakļauti neaizsargātības riskam, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti. Tā veicina vispārēju cilvēktiesību, līdztiesības un nediskriminācijas principu ieviešanu.

Personas ar invaliditāti ir **skaidri** iekļautas tālāk norādītajos IAM:

- 1. mērķis** - Novērsta nabadzība
- 4. mērķis** - Kvalitatīva izglītība
- 8. mērķis** - Deramas darbas ir ekonomisks augums
- 10. mērķis** - Labs darbs un ekonomikas izaugsme

11. mērķis - Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas

16. mērķis - Miers, taisnīgums un spēcīgas institūcijas

17. mērķis - Sadarbība mērķu īstenošanai

Personas ar invaliditāti ir **netieši** iekļautas arī tālāk norādītajos mērķos:

3. mērķis - Laba veselība un labklājība

5. mērķis - Dzimumu līdztiesība

6. mērķis - Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi

7. mērķis - Pieejama un tīra enerģija

Kas ir Eiropas forums cilvēkiem ar invaliditāti ?

Eiropas forums cilvēkiem ar invaliditāti (EDF) ir jumta organizācija personām ar invaliditāti, kura aizstāv vairāk nekā 80 miljonus eiropiešu ar invaliditāti un viņu tiesības. Mēs esam unikāla platforma, kas apvieno ar invaliditāti saistītas organizācijas no visas Eiropas. Mēs darbojamies personu ar invaliditāti un viņu ģimeņu interesēs. Mēs esam spēcīga, vienota Eiropas cilvēku ar invaliditāti balss.

Kāda ir Eiropas Foruma cilvēkiem ar invaliditāti loma?

EDF vēlas, lai IAM kļūtu par realitāti 80 miljoniem eiropiešu ar invaliditāti.

Mūsu darbs tiek koncentrēts četrās galvenajās jomās:

1. **Atbalstīt** EDF dalībniekus IAM ieviešanā un uzraudzībā valsts līmenī
2. **Veicināt** IAM attīstības politiku, kurā iekļauti invaliditātes jautājumi, Eiropas līmenī
3. **Dalīties** ar informāciju ar citām reģionālajām personu ar invaliditāti platformām ārpus ES
4. **Iestāties** par datu dalīšanu pēc invaliditātes veida

Ko jūs varat darīt?

(EDF var jūs atbalstīt!)

- Pievienojieties savas valsts IAM platformai
- Organizējiet apmācību par IAM
- Dalieties ar informāciju par IAM
- Uzziniet, kurš jūsu valdībā atbild par IAM īstenošanu

- Uzziniet, kurš jūsu valdībā atbild par Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanu un iestājas par IAM izpratnes vairošanu
- Lūdziet, lai jūs iekļautu valsts delegācijā, kas apmeklē Augsta līmeņa politisko forumu (pasākums IAM īstenošanas uzraudzībai)

IAM ietvertie dati

Ļoti pozitīvi, ka Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam un IAM ir iekļautas īpašas atsaucis par personām ar invaliditāti. Tomēr datu vākšana par personām ar invaliditāti joprojām ir problemātiska, jo šis process nav uzskatāms par vieglu. Veselības traucējumu un smaguma pakāpju atšķirības var būtiski ietekmēt iekļaušanas pieredzi.

EDF iestājas par datu dalīšanu pēc invaliditātes veida, izmantojot Vašingtonas grupas īso jautājumu kopumu (Washington Group Short Set of Questions).

Tāpat EDF iesaka sadarboties ar valstu statistikas birojiem, lai tie nacionālajās aptaujās iekļautu ar invaliditāti saistītus jautājumus.

Mēs vēlamies iegūt uzticamākus un salīdzināmus datus par invaliditāti, lai varētu patiesi izprast šķēršļus, ar kuriem sastopas personas ar invaliditāti, konkrēto raksturu, noteikt veicamos pasākumus un plānot to īstenošanu!

Vai meklējat vairāk informācijas par Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un IAM?

Iepazīstieties ar EIF tīmekļa lapu

Izlasiet EIF ziņojumu par cilvēktiesībām attiecībā uz saikni starp IAM un ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (2018. gads)

Izlasiet viegli lasāmu ziņojumu attiecībā uz Eiropas ziņojumu par cilvēktiesībām

Jebkuru citu jautājumu gadījumā vērsieties pie Dr. Marion Steff, IAM koordinatore: marion.steff@edf-feph.org

European Disability Forum (EDF)
35 square de Meeûs - 1000 Brussels - Belgium
www.edf-feph.org @MyEDF